

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Portugāle

Publicēts: 16.02.2020.

Galvaspilsēta – Lisabona

Iedzīvotāju skaits valstī – 10,3 miljoni

Teritorija (ieskaitot Azoru salas un Madeiru) – 92, 391 km²

Eiropas Savienības dalībvalsts kopš 1986.gada

Valūta – eiro

Valsts valoda – portugāļu

Starptautiskais tālruna kods 00 51

KĀ MEKLĒT DARBU PORTUGĀLĒ?

Lai veiksmīgi atrastu darbu, Jums ir nepieciešamas portugāļu valodas zināšanas. Noderīgas var būt spāņu vai angļu valodas zināšanas.

Ieteicams darba meklēšanu uzsākt jau pirms Jūs dodaties uz Portugāli.

Galvenās darba meklēšanas iespējas:

Portugāles Nodarbinātības dienests (Nodarbinātības un Profesionālās apmācības Institūts) <http://www.iefp.pt/> - informācija par brīvajām darba vietām, konsultācijas par darbā stāšanās kārtību, dzīves un darba apstākļiem Portugālē, bezdarbnieka pabalsta pārceļšanas procedūru, informācija par darba tirgus situāciju Portugālē.

Portugāles Nodarbinātības portālā <https://iefponline.iefp.pt>

EURES Portugālē www.iefp.pt/eures

Eiropas darba mobilitātes portāls <http://www.eures.europa.eu/> - informācija par piedāvātajām brīvajām darba vietām, darba meklēšanu, [darba un dzīvošanas nosacījumiem Portugālē](#), kā arī citās Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas valstīs

Pagaidu darba aģentūras – kontaktinformācija atrodama Nodarbinātības un Profesionālās apmācības institūta mājas lapā <http://www.iefp.pt/> sadaļā *Emprego - Empresas de Trabalho Temporário*

Darba sludinājumi presē un internetā.

PIEKĻUVE DARBA TIRGUM

Latvijas pilsoņiem ir brīva piekļuve Portugāles darba tirgum un darbam Portugālē nav nepieciešamas darba atļaujas. Tādi paši noteikumi attiecas arī uz tiesībām sniegt pakalpojumus. Vienlīdzīgas tiesības attiecināmas arī uz darba samaksu, darba nosacījumiem, profesionālo apmācību, sociālajām garantijām un iesaistīšanos arodbiedrībās.

Latvijas nepilsoņiem ir ierobežota piekļuve Portugāles darba tirgum un darbam Portugālē ir nepieciešama darba atļauja un uzturēšanās atļauja. Darba meklētājam darba atļaujas saņemšanai ir nepieciešams darba devējs Portugālē.

Informācija par spēkā esošajiem noteikumiem attiecībā uz darba atļaujām un uzturēšanās atļaujām Latvijas nepilsoņiem darba nolūkos Portugālē: <https://imigrante.sef.pt>.

UZTURĒŠANĀS NOSACĪJUMI

ES pilsoņiem ir tiesības brīvi uzturēties un meklēt darbu vai uzsākt uzņēmējdarbību Portugālē, bet, ja ir nodoms uzturēties valstī ilgāk kā 3 mēnešus, tad 30 dienu laikā pēc šī perioda beigām ir jāreģistrējas pašvaldībā, lai saņemtu Reģistrācijas sertifikātu. To var saņemt persona, kas strādā vai ir pašnodarbināta, vai kurai ir pietiekami iztikas līdzekļi, vai arī mācās, studē Portugālē.

Informācija pieejama Portugāles imigrācijas dienesta mājas lapas saitē: <https://www.sef.pt/en/pages/conteudo-detalle.aspx?nID=22>

KĀ PIETEIKTIES DARBĀ?

Pieteikuma vēstule pamatā ir jāraksta portugāļu valodā. Pieteikuma vēstules apjomam nevajadzētu pārsniegt A4 formāta lapu. Bieži vien tiek pieņemtas arī e-pastā rakstītas pieteikuma vēstules.

CV sastādīšanai var lietot Eiropas standarta CV – „Europass CV”. Europass CV paraugi, CV veidlapas 27 valodās un ieteikumi CV sastādīšanai: <http://www.europass.lv/>

Darba pieteikumā jāiekļauj:

CV, tam jābūt sastādītam tā, lai darba devējs vēlētos pretendentu uzaicināt uz interviju. Tam ir jābūt kā mārketinga instrumentam, adaptētam konkrētai nozarei, kurā vēlaties strādāt. CV parasti sastāda apgriezta hronoloģiskā secībā. Svarīgi iekļaut visu kursus un semināros iegūtos sertifikātus. Minot iepriekšējo darba pieredzi, jāuzskaita ne tikai darba devēji, bet arī darba pienākumi un atbildība. Diplomu kopijas un apmācību sertifikāti parasti tiek pievienoti pēc pieprasījuma.

Uzzini, vai ir nepieciešama izglītības dokumentu atzišana!

www.naricportugal.pt/naric

Ja dodaties uz Portugāli darba meklējumos, Nacionālajā Veselības Dienestā (NVD) noformējiet Eiropas veselības apdrošināšanas karti (EVAK), lai Portugālē varētu saņemt bezmaksas neatliekamo un nepieciešamo medicīnisko palīdzību. Uzsākot darbu veselības aprūpi nodrošina valsts, kurā persona strādā un EVAK karti nepieciešams atgriezt Nacionālajam Veselības Dienestam (NVD). *Plašāka informācija:* <http://www.vmnvd.gov.lv/> – sadaļā „Eiropas Savienība” - [EVAK](#)

Ja nepieciešams Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAA) noformējiet Eiropas sociālās apdrošināšanas sistēmas koordinācijas U dokumentus un E veidlapas (U1 dokuments – par nodarbinātības periodu Latvijā; U2 dokuments – bezdarbnieka pabalsta eksporta gadījumā; E104 veidlapa – par slimības un maternitātes pabalstu). *Plašāka informācija:* <https://www.vsa.gov.lv/lv/bezdarbnieka-pabalsts-es>

Ja nepieciešams paziņojiet Valsts ieņēmumu dienestam (VID) par nodomu strādāt Portugālē vai noskaidrojiet, kā nodokļu maksājumus un nodokļu saistības ietekmēs darbs Potugālē. *Informācija* www.vid.gov.lv

Neaizmirstiet paņemt līdzi:

derīgu pasi;

izglītības dokumentus un to tulkojumus portugāļu vai citā piemērotā valodā (pēc nepieciešamības);

CV portugāļu vai citā piemērotā valodā (pēc nepieciešamības);

pietiekamā apmērā iztikas līdzekļus dzīvošanai vai mājupceļam;

bankas norēķinu kartes;

dokumentu formāta fotogrāfijas;

autovadītāja apliecību.

Ikvienam ES pilsonim ir tiesības strādāt citā ES dalībvalstī ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi attiecas uz šīs valsts pilsoņiem. Vienas ES dalībvalsts pilsonim, kas strādā citā ES dalībvalstī, darba nosacījumu ziņā (piemēram, alga, atbrīvošana no darba un atjaunošana darbā) ir tiesības uz tieši tādu pašu attieksmi, kādu saņem viņa kolēģi, kas ir attiecīgās valsts pilsoņi.

Portugālē ir jābūt noslēgtam rakstiskam darba līgumam (darba līgums uz noteiktu laiku, darba līgums uz īpaši neatrunātu laiku, piemēram, aizvietošanas laiks, projekta izpildes laiks u.tml., nepilna darba līgums un tā saucamais teledarba līgums), šis nosacījums neattiecas uz darba līgumu uz nenoteiktu laiku (nav laika limita)! Tajā jābūt iekļautai sekojošai informācijai: abu pušu vārdi, adreses, profesijas/ amati, veicamā darba apraksts, vienošanās par atalgojumu, darba uzsākšanas laiks, ja ir fiksēta laika līgums, tad arī līguma izbeigšanās laiks, darba vieta, darba stundas. Darba līgums tiek parakstīts divos eksemplāros.

Arī kolektīvie līgumi/ vienošanās ir populāri Portugālē.

Pārkāpumus attiecībā uz darba likumdošanu izskata Portugāles Darba Inspekcija www.act.gov.pt

Portugālē:

Darba stundas nedēļā – 40 stundas

Ilgadējais atvaļinājums – vismaz 22 darba dienas

Minimālā darba alga – 823 eiro (ja 12 mēnešalgas), 705 eiro (14 mēnešalgas).

Informācija par uzņēmējdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanu Portugālē: <https://eportugal.gov.pt/en/cidadaos-europeus-viajar-viver-e-fazer-negocios-em-portugal/iniciar-gerir-e-encerrar-um-negocio-em-portugal>

Noderīga informācija pieejama:

 <http://www.act.gov.pt/> (Darba likumdošanas pārvalde)

<http://www.cgtp.pt/> (Ģenerālā Portugāles darbinieku konfederācija)

<http://www.ugt.pt/> (Ģenerālā darbinieku arodbiedrība).

NODOKĻI

Portugālē rezidentiem tiek piemērots progresīvais individuālais ienākumu nodoklis (IRS) – no 14,5% līdz 48% (2021.gada likmes). Madeirā un Azoru salās ir citas likmes. Tiek piemēroti arī dažādi papildnodokļi.

Pirms darba uzsākšanas Portugālē obligāti ir jāreģistrējas kā nodokļu maksātājam vietējā nodokļu birojā un jāsaņem nodokļu maksātāja numurs (NIF - *Número de Identificação Fiscal*). Plašāka informācija pieejama www.portaldasfinancas.gov.pt - Portugāles nodokļu administrācijā.

SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS SISTĒMA PORTUGĀLĒ

Portugālē sociālās drošības sistēmu administrē valsts un tā attiecas uz visiem strādājošajiem, gan darba ņēmējiem, gan pašnodarbinātajiem. Gan darba devējiem, gan darba ņēmējiem ir jāreģistrējas un jāveic maksājumi. Darba devējam ir jāpaziņo par katru darbinieku, kas uzsācis darbu atbildīgajām Portugāles institūcijām. Pēc reģistrācijas sociālās apdrošināšanas sistēmā persona saņem Sociālo garantiju saņēmēja karti.

Sociālās drošības iemaksas ir atkarīgas no profesijas un vecuma, kā arī no tā, vai tās veic darba ņēmējs, vai pašnodarbinātais.

Sociālo iemaksu apjoma sadalījums starp darba devēju un darba ņēmēju: darba devējs – 23,75% no algas; darbinieks – 11% no algas. Lauksaimniecības un zivsaimniecības nozarēs darba ņēmēja likmes var būt arī zemākas.

<http://www.seg-social.pt/> - informācija par sociālās drošības sistēmu

<https://www.sns.gov.pt> - informācija par veselības aprūpi

DZĪVESVIETA

Kur meklēt dzīvesvietu?

Laikrakstos vai to interneta mājas lapās

Nekustamo īpašumu aģentūrās

Internetā:

 <http://www.visitportugal.com/> (Portugāles oficiālais tūrisma portāls)

<http://www.apemip.pt/> (Portugāles nekustamo īpašumu aģentu asociācija)

<http://www.pousadasjuventude.pt/> (jauniešu hosteļi Portugālē) u.c.

RĪCĪBA PĒC NODARBINĀTĪBAS PERIODA BEIGĀM

Jāapmeklē iestādes un jāpaņem visi dokumenti un izziņas, kas liecina par legālu nodarbinātību Portugālē:

Nodokļu dokumenti par Portugālē nostrādāto periodu un samaksātajiem nodokļiem;

Nodarbinātības dienestā jāsaņem U1 dokuments par nodarbinātības periodu Portugālē;

Nodarbinātības dienestā jāsaņem U2 dokuments, ja vēlaties eksportēt Portugālē piešķirto bezdarbnieka pabalstu uz citu ES/EEZ valsti;

Pēc nepieciešamības jāapmeklē citas institūcijas, kurās esat pierēģistrējies Jums uzturoties Portugālē.

Svarīgi!

Ja pēc nodarbinātības perioda beigām vēlaties pretendēt uz bezdarbnieku pabalstu, tad pabalsts ir jāpieprasa pēdējā nodarbinātības valstī, t.i., Portugālē!

RĪCĪBA, ATGRIEŽOTIES LATVIJĀ

Septiņu dienu laikā jāreģistrējas Nodarbinātības valsts aģentūrā un jāiesniedz Valsts sociālas apdrošināšanas aģentūrā U2 dokuments, ja meklējot darbu Latvijā, vēlaties turpināt saņemt Portugālē piešķirto bezdarbnieka pabalstu <http://www.nva.gov.lv/>; www.vsaa.gov.lv

Jāreģistrējas Nodarbinātības valsts aģentūrā, ja ir vēlēšanās saņemt palīdzību darba meklēšanā <http://www.nva.gov.lv/>

Jāreģistrējas pašvaldībā un jādeklarē sava dzīvesvieta, ja uzturēšanās Portugālē ir bijusi ilgāka par sešiem mēnešiem.

Jāiesniedz Valsts sociālas apdrošināšanas aģentūrā U1 dokuments, ja ir nepieciešams apliecināt savu nodarbinātības periodu Portugālē www.vsaa.gov.lv

Jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestā gada ienākumu deklarācija par iepriekšējo gadu un dokumenti par Portugālē samaksātajiem nodokļiem, ja esat Latvijas nodokļu rezidents un Portugālē ir gūti ienākumi. Ienākumu deklarācija nav jāiesniedz, par ienākumiem, kas gūti algotā darbā. Vairāk informācijas www.vid.gov.lv

Portugāles nodokļu administrācija

 www.portaldasfinancas.gov.pt

Portugāles valdības mājas lapa

www.portugal.gov.pt

Vienlīdzīgas attieksmes nodarbinātības jautājumos komisija

 <http://www.cite.gov.pt/>

Arodbiedrību konfederācija

 <http://www.cgtp.pt/>

<http://www.ugt.pt/>

Darba apstākļu pārvalde

 <http://www.act.gov.pt/>

Portugāles valsts pakalpojumu portāls

 <https://eportugal.gov.pt>

Vispārēja informācija par Portugāli

 <http://www.visitportugal.com/>

Informācija šajā rakstā atjaunota 2022. gada jūnijā

<https://www.nva.gov.lv/lv/portugale>